

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу
Манорик Ганни Олександрівни
на тему «Управління логістичним забезпеченням
системи електронної комерції промислових підприємств»,
представлену на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Актуальність теми дисертації.

Поява та стрімке проникнення цифрових технологій у сучасне життя внесли кардинальні зміни щодо форм економічної діяльності переважної більшості підприємств. Основна концепція цифрових технологій, яка полягає у швидкій та дешевій передачі даних, допомогла бізнес-суб'єктам пришвидшити взаємодію в рамках виробничо-збутових процесів. Таким чином, діяльність підприємств почала трансформуватись за допомогою засобів електронної комерції, які переслідують мету економії не тільки фінансових, але й часових ресурсів. Крім того, електронна комерція надала широкий спектр можливостей для розвитку різних напрямків бізнесу, а саме дозволив розвинути збутову діяльність підприємств якісно новими каналами збуту продукції. Таким чином, гостро постає питання розвитку логістичного забезпечення електронної комерції з метою посилення позитивного ефекту від цифровізації бізнес-процесів на підприємствах, що і обумовлює актуальність теми представленої роботи.

Оцінка обґрунтованості наукових результатів дисертації, їх достовірності та новизни.

Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження полягає у розробці теоретичних та методико-прикладних елементів.

Серед елементів наукової новизни теоретико-методологічного характеру, які набули подальшого розвитку, слід відмітити наступні:

- понятійно-категоріальний апарат економічної науки у частині трактування поняття «електронна комерція», яка визначається як всі цифрові (електронні) комерційні транзакції та інші бізнес-процеси торговельно-технологічного процесу, що пов'язані із організацією електронної діяльності підприємства та здійснювані за допомогою інформаційно-комунікаційних мереж, в тому числі і комп'ютерної мережі Інтернет, що надає можливість відокремити це поняття від

схожих та визначити місце функціонування електронної комерції у загальній системі цифрової економіки;

- визначення складових системи електронної комерції, зокрема учасників, об'єктів, макроелементів інфраструктури, об'єктів електронної інфраструктури, потоків та складових (підсистем) забезпечення, що дозволило сформувати цілісну уяву про структуру системи електронної комерції та функціонування її компонентів між собою;
- ідентифікації рівнів функціонування системи електронної комерції, що відображають послідовність процесу розвитку системи електронної комерції, коли кожен наступний рівень розвитку базується на виконанні попереднього, що дозволило пріоритизувати етапи розвитку системи електронної комерції підприємств відповідно до цих рівнів.

Найбільш вагомими елементами наукової новизни методико-прикладного характеру є удосконалення методичного підходу до управління логістичним забезпеченням системи електронної комерції підприємств будівельної промисловості через застосування:

- методу оцінки стану логістичного забезпечення системи електронної комерції підприємств будівельної промисловості на основі кластерного аналізу, який дозволив провести групування підприємств за ознаками структури логістичних витрат та застосувати диференційований підхід до впровадження та функціонування системи електронної комерції на них;
- підходу до прогнозування ефективності дій, спрямованих на розвиток логістичного забезпечення електронної комерції, який полягає у проведенні кореляційно-регресійного аналізу та використанні методу екстраполяції даних, що, на відміну від існуючих підходів, надає можливість оцінити прогнозний рівень фінансових показників кожного кластеру підприємств будівельної промисловості після впровадження окремих інструментів системи електронної комерції підприємств.

Отже, в дисертаційній роботі поставлене наукове завдання виконано повністю, здобувач повною мірою оволодів методологією наукової діяльності.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність та дотримання принципів академічної доброчесності.

За своїм змістом дисертаційна робота здобувачки Манорик Ганни Олександрівни повністю відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» та напрямкам досліджень відповідно до освітньої програми «Менеджмент».

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею і свідчить про наявність особистого внеску здобувача у науковий напрям «Менеджмент».

Розглянувши звіт подібності за результатами перевірки дисертаційної роботи на текстові співпадіння, можна зробити висновок, що дисертаційна робота Манорик Ганни Олександрівни є результатом самостійних досліджень здобувачки і не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають належні посилання на відповідне джерело.

Мова та стиль викладення результатів

Дисертаційна робота написана державною мовою.

Дисертація складається з вступу, 3 розділів, висновків, списку літератури та додатків. Загальний обсяг дисертації - 307 сторінок, обсяг основного тексту роботи - 214 сторінок.

У вступі розкрито актуальність теми дослідження, сформульовано мету і завдання, об'єкт і предмет дослідження, зазначено внесок вітчизняних та зарубіжних вчених у наукові дослідження за темою дисертації, висвітлено наукову новизну отриманих результатів та їх практичну значущість, наведено дані про публікації щодо апробації результатів дослідження.

У першому розділі проведено аналіз та узагальнення наукових досліджень щодо функціонування системи електронної комерції підприємств. Досліджено етапи розвитку електронної комерції з моменту її зародження до сучасного стану, що продемонструвало, який шлях змін пройшло це поняття та які характеристики здобуло на сьогоднішній день. Опрацьовано законодавчі акти України, які відображають юридичну сутність поняття електронна комерція з метою визначення ступеню регулювання діяльності електронної комерції законодавством України. Ідентифіковано рівні функціонування системи електронної комерції, що відображають послідовність процесу розвитку системи електронної комерції на підприємстві. Досліджено існуючі підходи до управління, що дозволило визначити найоптимальніший підхід до управління системою електронної комерції підприємств.

У другому розділі запропоновано підхід до діагностики стану системи електронної комерції підприємств, який здійснюється у чотири етапи, який на відміну від існуючих підходів враховує оцінку потужностей логістичного забезпечення. Проведено діагностику стану системи електронної комерції підприємств. Проведено аналіз фінансово-економічних показників діяльності малих та середніх підприємств промисловості будівельних матеріалів, який дозволив оцінити стан логістичного забезпечення системи ЕКП та кластеризувати обстежені підприємства за ступенем розвитку логістичного забезпечення системи електронної комерції підприємства.

У третьому розділі запропоновано механізм удосконалення управління логістичним забезпеченням системи електронної комерції підприємств

будівельної промисловості на основі сервісного підходу через визначення коригувальних дій в рамках функції реорганізації процесу управління системою електронної комерції будівельних підприємств. Представлено рекомендації щодо вдосконалення логістичного забезпечення системи електронної комерції підприємств будівельної промисловості, на основі використання D2C-моделі збуту як ключової в рамках розвитку системи електронної комерції вітчизняних підприємств промисловості будівельних матеріалів.

У розділі з додатками містяться - список публікацій автора та відображають апробацію результатів дослідження; додаткові матеріали, які підтверджують достовірність статистичних даних для дослідження; документи, що підтверджують впровадження результатів дослідження.

Дисертаційна робота оформлена відповідно до вимог наказу МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

Оприлюднення результатів дисертаційної роботи

Наукові результати дисертації висвітлені у 14 наукових публікаціях здобувача, серед яких: 4 статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 1 стаття у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базі даних Scopus; 7 публікацій, що відображають апробацію результатів дослідження; 2 публікації, які додатково висвітлюють результати дослідження.

Всі публікації автора мають високий науковий рівень, відповідають тематиці дослідження та написані згідно принципів академічної доброчесності.

Таким чином, наукові результати описані в дисертаційній роботі повністю висвітлені у наукових публікаціях здобувача.

Недоліки та зауваження до дисертаційної роботи.

Слід зазначити, що в роботі містяться деякі недоліки та зауваження:

1. Цікавою авторською розробкою є рівні функціонування електронної комерції підприємств. Але викликає питання послідовність зазначених рівнів: рівень 3 щодо надання послуг через канали збуту електронної комерції підприємств доречніше помістити передостаннім, тобто після того як відбулися інтеграція всіх внутрішніх бізнес-процесів системи ЕКП (рівень 4) та створення інтеграційного середовища між всіма учасниками системи ЕКП (рівень 5). Таким чином, буде визначено, що підприємство реалізує свою продукцію через канали збуту ЕКП саме на тому етапі, коли система електронної комерції знаходиться на достатньому рівні розвитку.

2. Представлена на рисунку 1.5 характеристика компонентів системи електронної комерції підприємств містить пункт «Бізнес-моделі логістичних ланцюгів збуту». Однак бізнес-моделі функціонування ланцюгів збуту не

можна вважати компонентом або елементом системи електронної комерції підприємств, бо вони тільки відображають концепцію або модель, за якою ці компоненти взаємодіють між собою. Тож доречно прибрати їх з даного переліку, тим більше, що бізнес-моделі розглядаються окремо на рисунку 1.6 (с. 60) та відображені на загальній схемі функціонування компонент системи електронної комерції підприємств на рисунку 1.8.

3. На механізмі управління логістичним забезпеченням системи електронної комерції підприємств на основі сервісного підходу на рисунку 1.12 (с. 90) окремо виділені транспортна та складська складові логістичного забезпечення системи електронної комерції, при цьому у переліку фігурує також інфраструктурна складова. На нашу думку, транспортна та складська складові логістичного забезпечення виступають частиною інфраструктурної складової логістики, тож потрібно залишити щось одне.

4. У розділі 3.1 автор проводить дискретно-подієве моделювання логістичних процесів на прикладі ТОВ «Бетон-Сервіс», однак бажано було б зазначити, на основі яких критеріїв було обрано саме це підприємство та провести дане моделювання на основі показників декількох підприємств будівельної галузі для підвищення достовірності отриманих даних.

Однак, зазначені зауваження не є суттєвими і не зменшують загальну наукову новизну та практичну значимість результатів та не впливають на позитивну оцінку дисертаційної роботи.

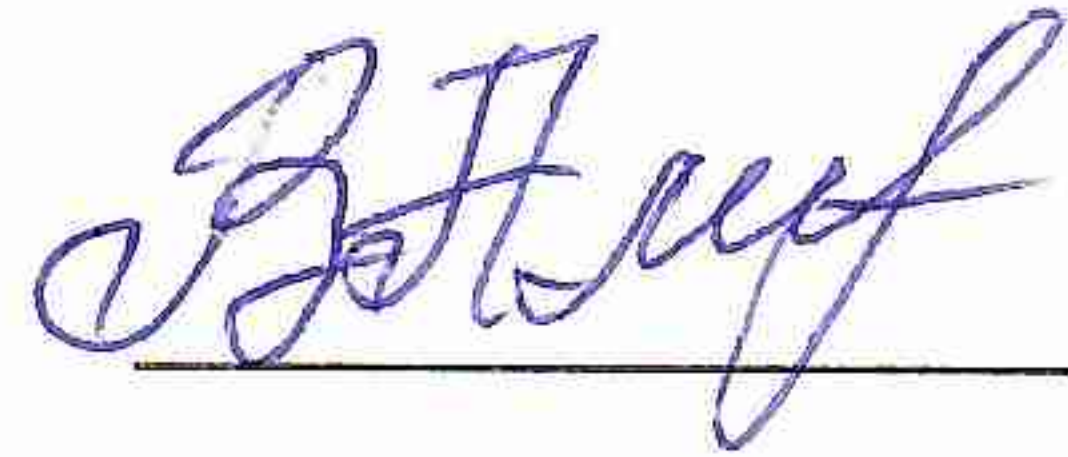
Висновок про дисертаційну роботу

Вважаю, що дисертаційна робота здобувачки ступеня доктора філософії Манорик Ганни Олександрівни на тему «Управління логістичним забезпеченням системи електронної комерції промислових підприємств» виконана на високому науковому рівні, не порушує принципів академічної доброчесності та є закінченим науковим дослідженням, сукупність теоретичних та практичних результатів якого розв'язує наукове завдання, що має істотне значення для Управління та адміністрування. Дисертаційна робота за актуальністю, практичною цінністю та науковою новизною повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, що передбачені в п.6 – 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Здобувачка Манорик Ганна Олександрівна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Офіційний опонент:

Професор кафедри банківського бізнесу
та фінансових технологій
ННІ «Каразінський банківський інститут»
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна,
доктор економічних наук, професор

Віталіна БАБЕНКО

« ____ » _____ 20 ____ року

